

رسیدگی به جرایم در مقام ضابط دادگستری اعضا نیروهای مسلح در صلاحیت مراجع قضایی عمومی است.

سؤال:

الف) نظر به تعریف صریح قانون از جرم در مقام ضابط (که ضابطان وفق تبصره ۴ ماده ۵۹۷ قانون آیین دادرسی کیفری با دو شرط: ۱- در حین انجام وظایف قانونی خود در ارتباط با جرایم مشهود؛ ۲- در راستای اجرای دستور مقام قضائی دادگستری مرتکب می شوند) برخی همکاران در جرایم مشهود؛ چنانچه ضابطی مرتکب جرمی شود آن را خارج از شمول ماده موصوف می‌دانند و بر این عقیده اند چون جرم واقع شده در حین خدمت آنان بوده، پس مرجع صالح برای رسیدگی سازمان قضائی است و این با صراحت بیان ماده مذکور در تضاد است. به نظر می‌رسد در جرایم مشهود در صورت رعایت مقررات ذیل ماده (۴۴) و مقررات مواد (۴۶) و (۴۹) قانون اخیرالذکر توسط ضابطان مبنی بر گزارش بموقع به مرجع قضائی و کسب تکلیف از ایشان، در صورت وقوع جرم از سوی مأموران، محاکم عمومی صالح به رسیدگی هستند و در صورت عدم رعایت مقررات مواد مذکور، جرم واقع شده جرم در حین خدمت محسوب می‌شود و محاکم نظامی در رسیدگی به آن صالح خواهند بود. حال با وصف فوق نظر آن معاونت محترم در خصوص جرم در مقام ضابط در جرایم مشهود را برای بهره مندی بیشتر بیان فرمائید.

ب) درخصوص پرونده هایی که از سوی پلیس ۱۱۰ تشکیل می‌شود و مبنای اکثریت آنها گزارش و یا شکایات مردمی است، در صورت وقوع جرم از سوی مأمور مربوط، مرجع صالح رسیدگی کدام است؟ (با امعان نظر به اینکه در موارد مذکور و حضور به موقع مأموران در محل و مشاهده آثار وقوع جرم، موضوع تحت شمول ذیل بند "الف" و بند "ث" ماده (۴۵) قانون صدرا اشاره خواهد بود.

نظر به: ۱۳۹۸/۰۶/۰۷ - ۱۳/۰۲/۱۷۴۵۱۸

پاسخ:

- ۱) جرم در مقام ضابط دادگستری هرچند که جرم در حین خدمت نیز تلقی می‌شود لکن برابر ماده (۵۹۷) قانون آیین دادرسی کیفری رسیدگی به جرایم در مقام ضابط دادگستری اعضا نیروهای مسلح که پس از فراگیری آموزش های لازم کارت ویژه ضابط دادگستری دریافت کرده اند، در صلاحیت مراجع کیفری عمومی است.
- ۲) جرایم مشهود در ماده (۴۵) قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲، احصاء شده است. چنانچه ضابطان واجد شرایط موضوع مواد (۲۹) و (۳۰) قانون در مقام و موقعیت مذکور مرتکب جرم شوند برابر ماده (۵۹۷) قانون یادشده رسیدگی به جرایم آنان در این مقام در صلاحیت مراجع کیفری عمومی است. انجام یا عدم انجام وظایف قانونی توسط ضابطان پس از مواجهه با جرایم مشهود و قرار گرفتن در مقام و موقعیت رسیدگی

به آن جرایم به عنوان ضابط، مؤثر در صلاحیت مراجع قضایی نیست.

۳) در موارد اعلام یا گزارش جرایم به پلیس ۱۱۰ چنانچه پس از حضور مأموران در محل موضوع از مصادیق ماده (۴۵) قانون آیین دادرسی کیفری باشد و مأموران در این مقام مرتکب جرم شوند، جرم ارتكابی جرم در مقام ضابط تلقی و رسیدگی به آن در صلاحیت مراجع کیفری عمومی است، لکن چنانچه در مقام ضابط دادگستری نباشد، رسیدگی به جرایم آنان در حدود ماده (۵۹۷) قانون آیین دادرسی کیفری در صلاحیت سازمان قضایی است.